

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822201803
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8822201803.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: F. H., nar. XX.XX.XXXX, F. XX, zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 525/28, Stropkov proti žalovanej: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3/A, Bratislava - mestská časť Dúbravka, o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 10Csp/72/2022-51 zo dňa 28.02.2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 10Csp/72/2022-81 zo dňa 09.08.2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok v spojení s opravným uznesením.
- II. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 300 eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %. O výške tohto nároku rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je dôvodná pokiaľ ide o základ uplatneného nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom na vyváženie faktickej prevahy dodávateľa zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať. Bolo preto povinnosťou súdu podrobiť kontrole obsahové náležitosti zmluvy o úvere. Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom sp. zn. 9C/135/2014 zo dňa 19.2.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.10.2016, sp. zn. 9Co/237/2015 určil, že zmluvná podmienka týkajúca sa celkových nákladov je neprijateľná. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Uvedená skutočnosť v danom prípade vyplýva z týchto rozsudkov. Keďže žalovaná preukázateľne porušila práva žalobcu ako spotrebiteľa (tak ako bolo súdom právoplatne rozhodnuté), súd prvej

inštancie považoval samotný nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel.

Pri úvahe o výške priznaného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie vychádzal z intenzity porušenia spotrebiteľských práv zohľadňujúc tiež časový aspekt závadného konania žalovanej. Zároveň súd vzal do úvahy obdobné prípady, kedy žalobcovi bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody (t.j. nie argument, že výška primeraného finančného zadosťučinenia má byť rovnaká ako bezdôvodné obohatenie), súd považoval za spravodlivé priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 eur. Primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 300 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovanú, ktorú má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhla predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom.

O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná z dôvodov uvedených § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Žalovaná považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanú náhradu finančného zadosťučinenia (vo výške 300 eur) za neprimerane prísnu a založenú na svojom voľnom a arbitrárnom výklade práva. Žalovaná má za to, že konajúci súd je povinný na skutkový prípad aplikovať ust. § 13 ods. 5 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Odmieťa vyjadrenia žalobcu, ktoré majú evokovať stav, že spôsobil svojím konaním žalobcovi nemajetkovú ujmu, a preto pri posudzovaní svojho konania žiada dôslednú aplikáciu relevantných vnútroštátnych, európskych predpisov. Požiadala príslušný súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovanej a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadosťučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, a o úver požiadal celkovo štrnásť krát. Žalobca v konaní nepreukázal ani nevysvetlil, v čom má primeranosť finančného zadosťučinenia spočívať. Musia byť zohľadnené všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda, či v tomto prípade žalobca utrpel nejakú morálnu ujmu, prípadne v akom rozsahu. Ochrana spotrebiteľa bola dovŕšená vydaním rozsudku Okresného súdu v Bardejove. Uvedeným postupom spolu súd poskytol žalobcovi dostatočnú súdnu ochranu. Žalovanej teda nie je zrejmé na základe akých skutočností si žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške až 300 eur. V danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia ani z toho dôvodu, že žalovaná v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov konštatovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku nepoužíva. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé, pretože ide len o duplicitné uplatnenie a priznanie sumy finančného zadosťučinenia.

Vzhľadom na uvedené žalovaná navrhla, aby súd druhej inštancie podľa ustanovenia § 391 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žalovaná žiada úhradu trov konania, ktorý mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

4. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Poukázal najmä na vecné odôvodnenie napadnutého rozsudku, pretože prvoinštančný súd sa dostatočne zaoberal všetkými právne významnými námietkami žalovanej v konaní. V napadnutom rozsudku súd prihliadal na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany všetkých strán sporu, pričom svoje rozhodnutie logicky a vecne veľmi podrobne odôvodnil. Žalobca mal primeranosť sumy 300 eur priznanej odvolaním napadnutým rozsudkom vzhľadom najmä na postoj žalovanej a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne danú. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

6. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej ako „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), upravujúce práva spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak sa na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

7. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

8. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur titulom úspešného uplatnenia (bránenia) svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 9C 135/2014 o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky voči žalovanej.

9. Odvolací súd je toho názoru, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie žalobcu o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/135/2014-36 zo dňa 19.02.2015 a potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/237/2015-86 zo dňa 20.10.2016, ktorým bola určené, že poplatok uvedený v zmluve č. XXXXXXXXXX zo dňa 17.04.2013 v bode 3 v znení : „Celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom sú tvorené súčtom úroku vo výške 39,15 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 137,03 eura a administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 184,97 eura (ďalej len administratívny poplatok)“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

10. Za stavu, keď vyššie uvedenými rozsudkami v základnom konaní došlo k vyhovaniu žaloby spotrebiteľa v dôsledku prijatého záveru súdov o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom tieto rozsudky nadobudli právoplatnosť, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenie práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovanej právo na primerané finančné zadosťučinenie.

11. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé. Výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa Zákona o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovanej, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv, povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

12. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

13. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Tak to bolo aj v prejednávanej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu až v požadovanom rozsahu 300 eura, keď správne prihliadol na hrubé porušenie spotrebiteľských práv žalobcu zo strany žalovanej, ktorá použila neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej so spotrebiteľom. Zo znenia neprijateľnej zmluvnej podmienky je zrejmé, že žalovaná sa chcela obohatiť voči spotrebiteľovi na základe úroku 39,15 %, čo predstavuje 137,03 eura a administratívneho poplatku vo výške 184,97 eura, čo predstavuje celkovo sumu 322 eur. Teda rozhodne suma žalobcom požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia 300 eur nie je rozhodne neprimeraná.

Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd konštatuje, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 300 eura je nielen postačujúca, ale aj primeraná.

14. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).